Attended International Indo-French Concert as a part of Jignasa Student Study Project

Dept of Telugu

04.02.2023

Dr BRR Government Degree College, Jadcherla, Mahbubnagar

ఇండో-ఫ్రెంచ్ అంతర్జాతీయ సంగీత కచేరీ వేదికపై దాసరి కొండప్ప Dasari Kondappa on stage at the Indo-French International Concert.

Jignasa supervisor N. Subhashini along with team attended the concert to crate an opportunity to team interact with Burraveena Kondappa garu.

N. SUBHASHINI
Assistant Professor in Telugu
Dr. BRR Govt. College,
Mahabubnagar.

PRINCIPAL
Dr.B.R.R. Govt. Degree College
Jadcherla

International Indo-French Concert

Indo-French Duo Song in Telugu Folk Songs Bani - Indo-French International Music Concert – State Art Gallery, Madapur, Hyderabad.

అంతర్జాతీయ ఇండో-ఫ్రెంచ్ సంగీత కచేరీ

తెలుగు జానపద పాటల బాణీ లో ఇండో-ఫ్రెంచ్ ద్వయం పాట -ఇండో -ఫ్రెంచ్ అంతర్జాతీయ సంగీత కచేరీ – స్టేట్ ఆర్ట్ గ్యాలరీ ,మాదాపూర్, హైదరాబాద్.

The study of Muladhwani folk tribal musical instruments began. As part of the research project, the students and supervisors participated in a program called Indo-French duet in Telugu folk songs. Dasari Kondappa, the sole artiste of burraveena, plays the burraveena while singing along with the musicians.

మూలధ్వని జానపద గిరిజన సంగీత వాయిద్యాలు అధ్యయనం మొదలైంది.జిజ్ఞాస ప్రాజెక్టులో భాగంగా తెలుగు జానపద పాటల బాణీలో ఇండో ఫ్రెంచ్ ద్వయం పాట అనే కార్యక్రమానికి విద్యార్థులు మరియు పర్యవేక్షకులు హాజరైనారు .ఇది ఫ్రెంచ్ మరియు భారతదేశ సంగీతజ్ఞుల కలయికతో ఏర్పాటు చేసిన

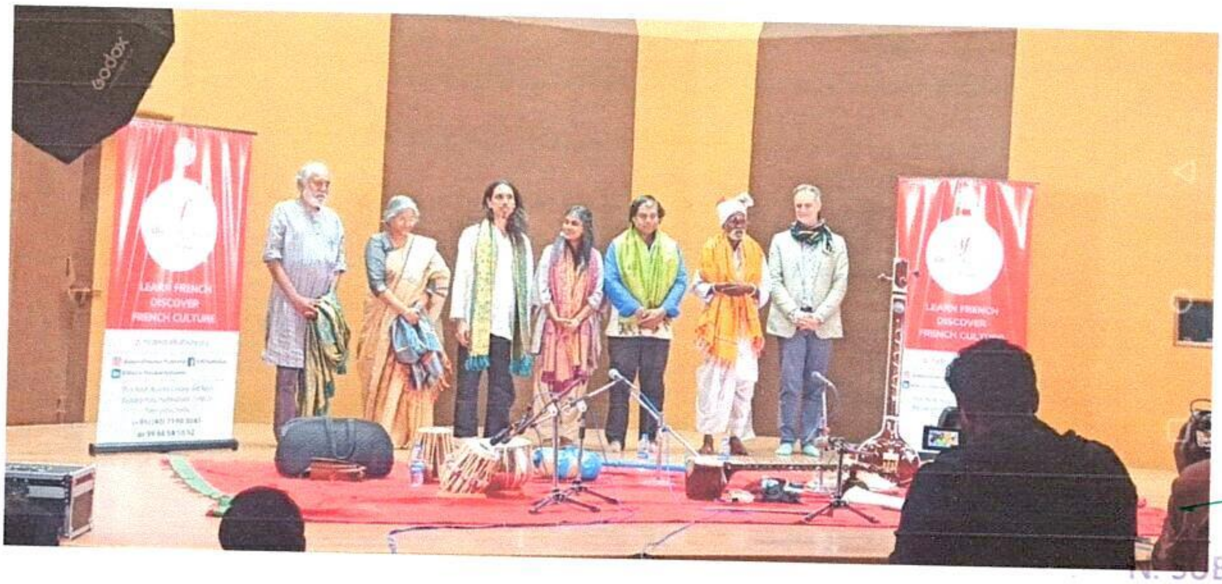

N. SUBHASHINI
Head of the Dept., Dept. of Tel
Dr. B.R.R. Govt. Degree C
(Palamuru University)
RLA, Mahabubnagar.

అంతర్జాతీయ సంగీత కచేరి.దీని ప్రత్యేకత ఏమిటంటే ఈ శాస్త్రీయ సంగీత కచేరీలో ఘనత వహించిన ఫ్రెంచి భారతీయ శాస్త్రీయ సంగీతజ్ఞులతో కలిసి బుర్రవీణ ఏకైక కళాకారుడు దాసరి కొండప్ప పాడుతూ బుర్రవీణను వాయించడం.

దాసరి కొండప్పతో చర్చ

Subhashini

N. SUBHASHINI
Head of the Dept., Dept. of Te
Dr. B.R.R. Govt. Degree C
(Palamuru Univers
JADCHERLA, Mahabubnag

సంగీత కచేరి అనంతరం స్టేట్ ఆర్ట్ గాలరీలో బుర్రవీణ వాయిద్యకారుడు గౌరవనీయులు దాసరి కొండప్ప ,ప్రొఫెసర్ జయధీర్ తిరుమల్ రావు,ప్రొఫెసర్ గూడూరు మనోజ,ఫ్రెంచ్ నిర్వాహకులతో జిజ్ఞాస బృందం.

International Indo-French concert with placards at the State Art Gallery Burraveena Instrumentalist Honorable Dasari Kondappa, Prof. Jayadhir Thirumal Rao, Prof. Guduru Manoja, with French Organizers-Inquiry Team

ప్లకార్డ్ లతో అంతర్జాతీయ ఇండో-ఫ్రెంచ్ సంగీత కచేరీ స్టేట్ ఆర్ట్ గాలరీలో బుర్రవీణ వాయిద్యకారుడు గౌరవనీయులు దాసరి కొండప్ప ,ప్రొఫెసర్ జయధీర్ తిరుమల్ రావు,ప్రొఫెసర్ గూడూరు మనోజ, ఫ్రెంచ్ నిర్వాహకులతో-జిజ్ఞాస బృందం.

2020 లో శాంతినికేతన్‌కు చెందిన అజారక్ అలెగ్జాండ్రా జుర్రైన్ మరియు సుకాంత బోస్ కలిసి ధీ ఆర్ట్స్పేస్ మరియు గురుస్వామి సెంటర్‌లో వారి ఊహాత్మక సంగీత సృష్టి మరియు వారి శాస్త్రీయ కచేరీల సంకల్పం తో హైదరాబాద్ కి వచ్చారు. ఈ నగరం సంగీతపు నేపథ్యం తో గల ఇష్టం, వారిని తెలుగు కళాకారులతో కలిసి పనిచేయాలని నిర్ణయించుకునేలా చేసింది.

N. SUBHASHINI
Head of the Dept., Dept. of Telu[illegible]
Dr. B.R.R. Govt. Degree Col[illegible]
(Palamuru University)
JADCHERLA, Mahabubnagar

అలెగ్జాండ్రే జుర్రైన్, ICCR స్కాలర్‌షిప్ అవార్డు గ్రహీత, అతనికి ఎస్రాజ్ నేర్పించిన శ్రీ అబీర్ సింగ్ ఖంగురా శిష్యుడు. అతని దగ్గరే ఎస్రాజ్ నేర్చుకున్నారు.ప్రస్తుతం అలెగ్జాండ్రే ధ్రుపద్ రూపంలో ఎస్రాజ్ సోలో యొక్క అరుదైన కళాకారులలో ఒకరు. కళా భవన్ విశ్వభారతి విశ్వవిద్యాలయంలో పెయింటింగ్ అభ్యసిస్తున్నప్పుడు, సుకాంత బోస్ మాస్టర్ విక్రమ్ సింగ్ మరియు మోహన్ సింగ్ నుండి గానం నేర్చుకున్నారు. అలెగ్జాండ్రే మరియు సుకాంత కవులు లాలోన్ ఫకీర్ మరియు రవీంద్రనాధ్ ఠాగూర్‌ల కలకాలం నిలిచిన రాగాల ద్వారా కచేరీలలోకి ప్రవేశించడంతో పాటు కొత్త వ్యక్తీకరణ రూపాలను ప్రయోగాలు చేస్తూ యుగళగీతపు తీరు ను కంపోజ్ చేశారు.

ఈ సహకారాన్ని భారతదేశంలోని ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఫ్రాంస్ఫై , అలయన్స్ ఫ్రాంచాయ్సా ఆఫ్ హైదరాబాద్, స్టేట్ ఆర్ట్ గ్యాలరీ మరియు KL HI-TECH సెక్యూర్ ప్రింట్ లిమిటెడ్ అందించాయి. ఫిబ్రవరి 4వ తేదీ సాయంత్రం 5:30 గంటలకు మాదాపూర్ స్టేట్ ఆర్ట్ గ్యాలరీలో కళాకారుల ప్రదర్శన జరిగింది ది. అలయన్స్ ఫ్రాంకైస్ ఆఫ్ హైదరాబాద్ ప్రెసిడెంట్ శ్రీ జయేష్ రాజన్, ఐఏఎస్, స్టేట్ ఆర్ట్ గ్యాలరీ డైరెక్టర్ డాక్టర్ లక్ష్మీ కొర్రా ఐఏఎస్, ప్రొఫెసర్ జయధీర్ తిరుమలరావు,ప్రొఫెసర్ గూడూరు మనోజలు ఈ కార్యక్రమానికి విచ్చేసినారు.

తేదీ: ఫిబ్రవరి 4 సమయం: సాయంత్రం 5:30 వేదిక: స్టేట్ ఆర్ట్ గ్యాలరీ

కళాకారుల పరిచయం:-

అలెగ్జాండ్రే జుర్రైస్

అనుభవజ్ఞుడైన జాజ్ మరియు ప్రయోగాత్మక సంగీతకారుడు.హిందుస్థానీ శాస్త్రీయ సంగీతంపై తన ఆసక్తితో అతను 2000 చివరిలో ICCR స్కాలర్‌షిప్ అవార్డు గ్రహీతగా శాంతి నికేతన్‌కు చేరుకున్నాడు మరియు అతనికి ఎస్రాజ్ నేర్పించిన తన మాస్టర్ శ్రీ అబీర్ సింగ్ ఖంగురాను కలుసుకున్నాడు. నేడు అలెగ్జాండ్రే ధ్రుపద్ రూపంలో ఎస్రాజ్ సోలో యొక్క అరుదైన కళాకారులలో ఒకరు.

N. SUBHASHINI
Head of the Dept., Dept. of Telugu
Dr. B.R.R. Govt. Degree College
(Palamuru University)
JADCHERLA, Dist. Mahabubnagar

సుకాంత బోస్

భారతీయ శాస్త్రీయ సంగీతానికి మరియు రవీంద్ర సంగీతానికి చాలా చిన్న వయస్సులోనే పరిచయమయ్యారు. శాంతి నికేతన్ విశ్వవిద్యాలయంలో పెయింటింగ్ అభ్యసిస్తున్నప్పుడు, ఆమె మాస్టర్ విక్రమ్ సింగ్ మరియు మోహన్ సింగ్ నుండి గానం నేర్చుకుంది. అలెగ్జాండ్రే మరియు సుకాంత లాలోన్ ఫకీర్ మరియు రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్‌ల కలకాలం నిలిచే కచేరీలతో పాటు, కొత్త వ్యక్తీకరణ రూపాలను ప్రయోగం చేస్తూ యుగళగీతం అజరక్‌ను కంపోజ్ చేశారు.

దాసరి కొండప్ప

తెలంగాణలో చివరి బుర్ర వీణ వాద్యకారుడు. బుర్ర వీణ 'భూమి వీణ' మరియు గిరిజన 'విల్లాడి వద్యాలు' (విల్లు తీగతో వాయించే వాయిద్యం)కి సంబంధించినది. తున్ తార ,ఏక తార ,వంటి ఈ తంత్రీ వాయిద్యం ఈనాడు వాయించగలిగే ఆఖరి కళాకారుడు పాత మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని దామరగిద్ద వాస్తవ్యుడు దాసరి కొండప్ప మాత్రమే .

ఉస్తాద్ నజ్ముద్దీన్ జావేద్

ప్రముఖ తబలా మాస్ట్రో ఉస్తాద్ షేక్ దావూద్ ఖాన్ సాహెబ్ ఆధ్వర్యంలో నిష్ణాతుడైన తబలా ప్లేయర్. అతను ఇప్పటికీ ప్రఖ్యాత తబలా మాస్ట్రో పద్మశ్రీ పండిట్ సురేశ్ తల్వాల్కర్ నుండి సాంకేతిక గమకాలని నేర్చుకొని తన కళ కొనసాగిస్తున్నాడు. అతను న్యూ ఢిల్లీలోని సమాచార మరియు ప్రసార మంత్రిత్వ శాఖ నుండి "టాప్ గ్రేడ్ అవార్డ్" అందుకున్న మొదటి హైదరాబాదీ తబలా ప్లేయర్.

అలయన్స్ ఫ్రాంకైస్ ఆఫ్ హైదరాబాద్ ఫ్రెంచ్ భాషా అభ్యాసం మరియు ఇండో-ఫ్రెంచ్ సాంస్కృతిక మార్పిడికి అధికారిక కేంద్రం, తెలంగాణ మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లలో ఫ్రెంచ్ ప్రభుత్వం మరియు భారతదేశంలోని ఫ్రెంచ్

N. SUBHASHINI
Head of the Dept., Dept. of Telugu
Dr. B.R.R. Govt. Degree College
(Palamuru University)
Mahabubnagar.

రాయబార కార్యాలయం ద్వారా గుర్తించబడింది. ఈ ప్రాంతంలో DELF DALF మరియు TEF కెనడా పరీక్షలకు ఇది ఏకైక అధికారిక కేంద్రం. ఇది తెలంగాణ మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ప్రముఖ , అభివృద్ధి చెందుతున్న ప్రతిభావంతమైన సాంస్కృతిక క్రీడాకారులకు, వారి ఫ్రెంచ్ సహచరులకు సాంస్కృతిక సహకారాన్ని అందిస్తుంది.

తెలంగాణాలోని పాత మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు చెందిన చివరి బుర్ర వీణ విద్వాంసుడు **దాసరి కొండప్ప** ఇటువంటి అంతర్జాతీయ సంగీత సభలలో, సంప్రదాయ సంగీతజ్ఞులతో సమానంగా ఆత్మవిశ్వాసంతో వాద్యగోష్టి నిర్వహించిన తీరు ఆద్యంతం ఒళ్ళు గగుర్పొడిచేలా చేసింది.ఇంత గొప్ప దేశీయ జానపద,ఆదివాసీ ములధ్వనులను పరిచయం చేసిన ప్రొఫెసర్ జయధీర్ తిరుమలరావు గారికి ధన్యవాదాలు. గిరిజన జానపద సంగీత వాద్యాలని, కళాకారులను ఈ విధంగా ప్రపంచానికి ఎత్తిచూపవలసిన అవశ్యకత ఉంది.ఈ వాయిద్యాల వయస్సు మానవ నాగరికతంత, మానవ జీవన పరిణామక్రమమంత అనిపించింది.

N. SUBHASHINI
Head of the Dept., Dept. of Telugu
Dr. B.R.R. Govt. Degree College
(Palamuru University)
JADCHERLA, Mahabubnagar

PRINCIPAL
Dr.B.R.R. Govt. Degree College
Jadcherla

Responsibilities of Adivasi Cultural Conservation -Conference

Dept of Telugu

13.02.2023

Dr BRR Government Degree College, Jadcherla, Mahbubnagar

Jignasa supervisor N. Subhashini with team at Potti Sriramulu Telugu University

N. SUBHASHINI
...ad of the Dept., Dept. of Telugu
...R.R. Govt. Degree College
(...lamuru University)
...DCHERLA, Mahabubnagar.

PRINCIPAL
Dr.B.R.R. Govt. Degree Co...
Jadcherla

ఆదివాసీ సంస్కృతీ పరిరక్షణా బాధ్యతలు -సదస్సు

సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు గారు

మట్టిమనుషులు సంస్థ ఆధ్వర్యంలో ఆదివాసీ సంస్కృతీ పరిరక్షణా బాధ్యతలు -సదస్సు నిర్వహించబడింది. ఈ సదస్సులో ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల్ రావు గారు దాదాపు అర్ధ శతాబ్దం శ్రమకోర్చి సేకరించిన జానపద, గిరిజన సంగీత వాయిద్యాలను , వారి చారిత్రక సాంస్కృతిక వస్తువులను పరిరక్షించేందుకు ఒక ప్రదర్శనశాల ఏర్పాటు చేయాలని సదస్సుకు హాజరైన పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం హైదరాబాద్ ఉపకులపతి ఆచార్య కిషన్ రావు గారు, మరియు పలువురు సామాజిక,విద్యా వేత్తలు, కవులు, రచయితలు తెలంగాణా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరారు .

సదస్సు యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం ఏమిటంటే సేకరించిన ఆ వస్తువులు తరతరాల వారసత్వ సంపద.అది తర్వాత తరాలకి అందాలంటే వాటికోసం ఒక మ్యూజియం ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది.అది

N. SUBHASHINI
... Dept., Dept. of Telugu
... Degree College
... Univer...

ప్రభుత్వం చేపట్టాల్సిన పనిగా భావించి మేధావులు, కవులు, రచయితలు, విద్యావేత్తలు, వేదిక సాక్షిగా గళం ఎత్తటం జరిగింది . వాళ్లంతా మ్యూజియం యొక్క ఆవశ్యకతను ప్రభుత్వానికి విన్నవించారు.

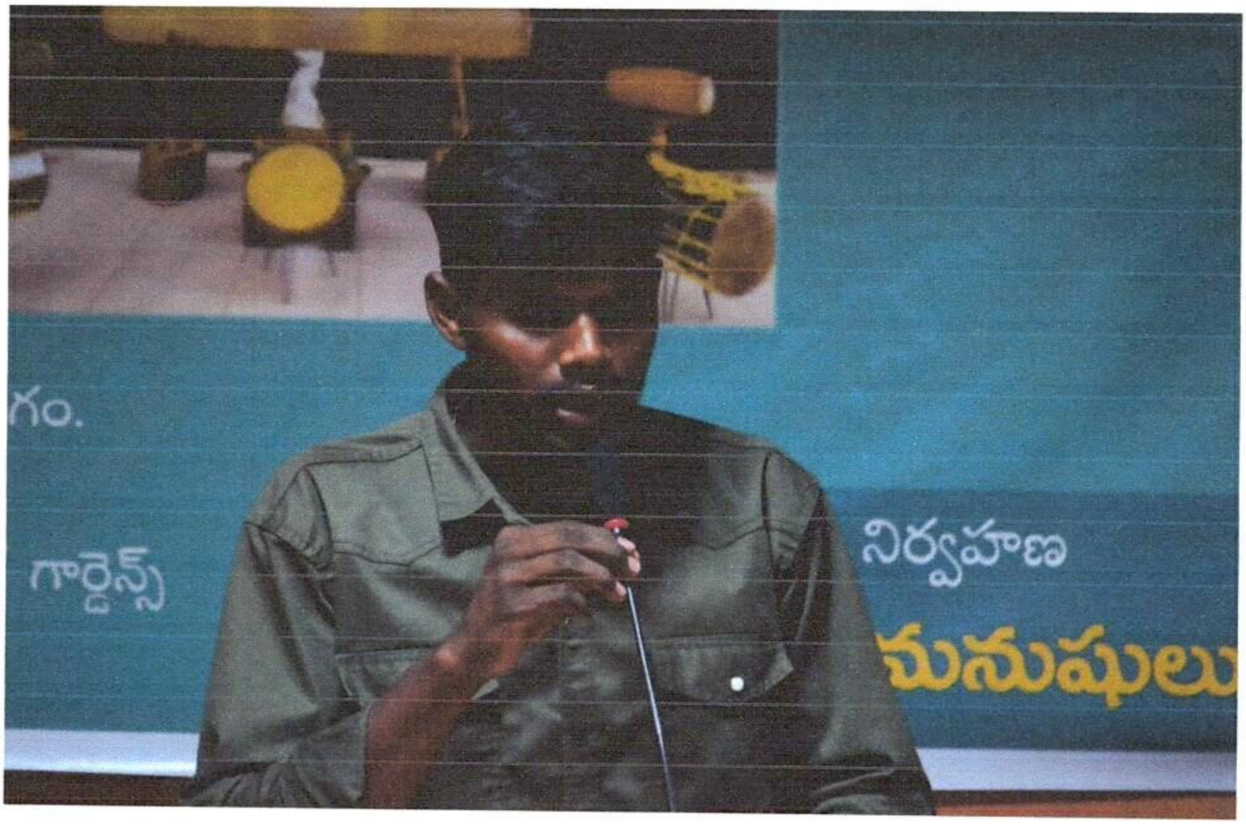

సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న జిజ్ఞాస బృంద నాయకుడు రాఘవేంద్ర B.A-1

ఈ సదస్సుకు హాజరైన జిజ్ఞాస బృందం, మూలధ్వని- గిరిజన, జానపద సంగీత వాయిద్యాల పై తాము అప్పటికే పుస్తక పఠనం ద్వారా, యూట్యూబ్ల సమాచారం ద్వారా, నేర్చుకున్న పరిజ్ఞానంతో వాటిని సంరక్షించుకోవలసిన పౌర బాధ్యతను సభికుల ముందు ఉంచారు.. అణువంత కూడా తెలియని ఇంత గొప్ప చారిత్రాత్మక వారసత్వ సంపద నిజంగా పరిరక్షించాల్సిన బాధ్యత ఉంది అనేది స్పష్టమైనది.

N. SUBHASHINI
Head of the Dept., Dept. of Telugu
Dr. B.R.R. Govt. Degree College
(Palamuru University)
JADCHERLA, Mahabubnagar.

సభికులకు తమను పరిచయం చేసుకుంటున్న జిజ్ఞాస బృందం

సదస్సుకు హాజరై మేధావుల, విద్యావేత్తల,కవి పండితుల,విమర్శకుల,మూలధ్వని వాయిద్యాల సేకర్త

ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావుల మనోగతాలను విని అవగాహన తెచ్చుకున్న అధ్యయన బృందం

N. SUBHASHINI
Head of the Dept., Dept. of Telugu
Dr. B.R.R. Govt. Degree College
(Palamuru University)
JADCHERLA, Mahabubnagar.

PRINCIPAL
Dr.B.R.R. Govt. Degree College
Jadcherla

Interview

An Interview with Prof. Jayadheer Tirumala Rao Garu as a part of Jignasa Student Study Project

Dept of Telugu

13.02.2023

Dr BRR Government Degree College, Jadcherla, Mahbubnagar

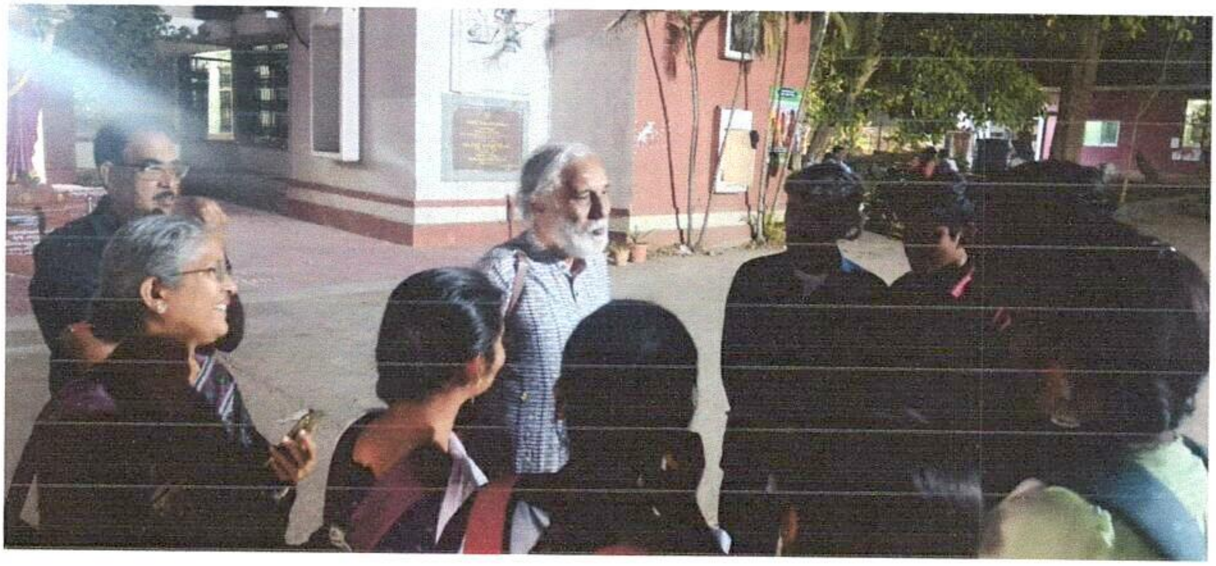

తెలుగు యూనివర్సిటీ ప్రాంగణంలో ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు తో ముఖాముఖీ-జిజ్ఞాస బృందం

Interview with Acharya Jayadhir Tirumala Rao in the premises of Telugu University

N. SUBHASHINI
Head of the Dept., Dept. of Telugu
Dr. B.R.R. Govt. Degree College
(Palamuru University)
JADCHERLA, Mahabubnagar.

PRINCIPAL
Dr.B.R.R. Govt. Degree Co
Jadcherla

ఆచార్య జయదీర్ తిరుమల రావు గారితో ముఖాముఖి:-

ప్రొఫెసర్ జయధీర్ తిరుమల రావు గారితో జిజ్ఞాస బృందం ముఖాముఖి

- **జిజ్ఞాస విద్యార్థి బృందం;** నమస్కారం సర్..
- **ఆచార్య జయదీర్ తిరుమల రావు: నమస్కారం .**
- సర్ ,మా పేర్లు రాఘవేంద్ర, హరికృష్ణ, జయ కృష్ణ, సావిత్రి, అనూష.మేము డాక్టర్ బూర్గుల రామకృష్ణారావు ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల జడ్చర్ల కి చెందిన విద్యార్థులం. సుభాషిణి .ఎన్. మేడమ్ పర్యవేక్షణలో **మూలధ్వని- జానపద గిరిజన సంగీత వాయిద్యాల సామాజిక చరిత్ర** గురించి జిజ్ఞాస స్టడీ ప్రాజెక్టు చేస్తున్నాము. మా ప్రాజెక్టు లో భాగంగా మిమ్మల్ని కలుసుకోవడం చాలా ఆనందంగా ఉంది.మాకు కావలిసిన సమాచారం కొరకు మిమ్మల్ని కొన్ని ప్రశ్నలు అడగవచ్చా సర్?
- **ఆచార్య జయదీర్ తిరుమల రావు:** చాలా సంతోషం. సరే , అడగండి.
- **రాఘవేంద్ర,:** భారతదేశంలో గొప్ప శాస్త్రీయ సంగీతం, శాస్త్రీయ సంగీత వాయిద్యాలు, శాస్త్రీయ నృత్య రీతులు ఉన్నాయి కదా! వాటన్నింటినీ వదిలి మీకు ఈ జానపద గిరిజన సంగీత వాయిద్యాలపై అభిరుచి ఎందుకు కలిగింది సర్?
- **ఆచార్య జయదీర్ తిరుమల రావు:** శాస్త్రీయ సంగీతం , శాస్త్రీయ నృత్య రీతులు అన్నీ కూడా ఆది నృత్యాలు , సంగీత వాద్యాల ప్రభావంతోనే అభివృద్ధి చెందాయి. ఇవి పునాది కళలు. ఇవి అంతరించిపోయే దశకు చేరుకున్నాయి. అందుకే వాటి మీద కృషి చేయడం మొదలుపెట్టాం .మన జీవితంలో మంచైనా చెడైనా ఒక వాయిద్యం మన తోడు ఉంటుంది. పెళ్లికి సన్నాయి, చావుకు జేగంట , ఇక మన తెలంగాణలో బోనాలకైనా,అలావుకైనా డప్పు. శాస్త్రీయ కచేరీలలో

వినిపించే రాగాలకు మూలరాగాలివి. అయితే వాద్యాలకు సైతం అంటూ సొంటులు తాకాయి. జానపద గిరిజన సంగీత వాయిద్యాలు ప్రజల అస్తిత్వరాగ సంకేతాలు. అవి లేకుండా మనిషి జీవించలేడు. వాటిని కోల్పోవడమే నిజమైన దారిద్రం. ఉత్పత్తి కులాల, శ్రమ క్షేత్రాల సంగీతం వేదికలెక్కడం లేదు. శ్రమను మరిపించే సంగీతం కావాలి. శ్రమను కాపాడుకోవడానికి సంగీతం రూపొందించుకోవాలి. అందుకే నాకు మూలవాసుల రాగధ్వనులపై మక్కువ.

- **హరికృష్ణ :**ఒక వ్యక్తి జీవిత కాలంలో ఇన్ని వస్తువులు సేకరించడం ఎలా సాధ్యమైంది సర్ ?
- **ఆచార్య జయదీర్ తిరుమల రావు:** నగరీకరణ పెరిగింది. పాత వాటి పట్ల చిన్నచూపు మొదలైంది. ఆ కళాకారుల కులము ఆర్థిక జీవనము అన్నీ కూడా అట్టడుగు వర్గానికి చెందినవే. వారి పట్ల గౌరవం చూపించలేని తనం సమాజం నిండా పేరుకుపోయింది. సంగీత వాద్యానికి సంబంధించిన వస్తు సామాగ్రిని మెటీరియల్ ని ప్రకృతి నుంచి తీసుకొని దానిని తయారు చేసుకునే నైపుణ్యాన్ని కలిగి ఉండి దానిని వాద్యంగా మలచి దానిని మీటే శక్తి ఆదివాసీలకు, జానపదలకు మాత్రమే ఉంది.ఇవన్నీ కాలగర్భంలో కలిసిపోతున్నందున వాటిని సేకరించాలని ఒక నిర్ణయానికి రావడం జరిగింది. ఇంతకంటే పెద్ద పని మరొకటి ఏదీ కనిపించలేదు. రాజకీయ నాయకులు కేవలం కులాలని తెగలని ఓటు బ్యాంకుగా మాత్రమే చూస్తారు వారు గొప్ప కళాకారులు సంగీతకారులు అని గుర్తించదు. ఈ వస్తు సామాగ్రిని చూపించి వారి కళా నైపుణ్యాలను సమాజానికి తెలియపరచాలని ఉద్దేశం.ఇది ఏ కొన్ని సంవత్సరాల సేకర నో కాదు. సుమారు 45 ఏళ్ల పని. కాబట్టి అన్ని సేకరించగలిగాము. ఈ పని తప్ప మరొక పని ఏది పెట్టుకోలేదు ఉన్న రచన వ్యాసంగాన్ని కూడా తగ్గించి వేయడం జరిగింది. నా సంకల్పం, ఎందరో సహకారం, ఇంకా తప్పనిసరి అవసరంగా మారిన సామాజిక పరిస్థితులు, నన్ను తెలియని

తొవ్వల వెంట వేలు పట్టుకొని నడిపించాయి.కఠినమైన ఆరోగ్య, ఆర్థిక, పరిస్థితులు ఆపాలన్నా ఆగని ప్రయాణం, ఈనాడు దాదాపు 5వేల రకాల వస్తు సంచయానికి దారితీసింది.

- **జయ కృష్ణ,**:మీ సేకరణ ఎప్పటినుంచి మొదలుపెట్టారు సర్ ?
- **ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు:** హ..హ..హ.... దాదాపు మీ వయస్సుకు రెట్టింపు కన్నా ఎక్కువే జయకృష్ణా! 45 ఏండ్ల ప్రస్థానం.
- **సావిత్రి** :మూల ధ్వని అంటే ఏంటి సార్?
- **ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు:** ఆదివాసుల ప్రాకృతిక రాగాలు. శ్రమజీవుల అలసట తీర్చిన అడవితల్లి గలగలలు...ఒక కొమ్ము,బూర, గిల్ల/జిల్లగడ గజ్జలు,గుల్లకట్ట,గండ్జ, చప్పట్లు, శంఖు, డప్పు.... ఇవే మూలధ్వనులు
- **అనూష** : జానపద గిరిజన సంగీత వాయిద్యాలని ఎన్ని రకాలుగా విభజిస్తాము సర్ ?
- **ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు:** ఆదివాసుల్లో ఒక్కో తెగకు ఉప తెగలు ఉంటాయి. ఆ ఉపతెగల వాళ్లు ఈ వాద్యాలు వాయిస్తారు. ఉదాహరణకి గోండులకు తోటీలు, కోయలకి డోలీలు. మైదాన ప్రాంతంలోని గ్రామ సీమల్లో కులాలకు ఉప కులాలు ఉంటాయి. ఈ ఉపకులాల వాళ్లే సంగీతాన్ని వహిస్తారు, ప్రదర్శనలు చేస్తారు, కథాగానం చేస్తారు. గిరిజనులైన కోయ, గోండి, తోటి,ప్రధాన్ నాయకపోడులు, కొండరెడ్లు మొదలగు తెగలు వారి జీవన విధానంలో భాగంగా క్రతువులు ఉత్సవాలలో ఉపయోగించే సంగీత వాయిద్యాలే ఆదివాసీ లేదా గిరిజన వాయిద్యాలు. ఇక్కడ ప్రత్యేకత ఏమిటంటే వీరు వాయించే వాయిద్యాలను దాదాపుగా వీరే స్వయంగా తయారు చేసుకుంటారు.ఇక జానపద వాయిద్యాలు అంటే ఉపకులాలవారు గ్రామాలలో తిరుగుతూ ఆశ్రిత కులాల ప్రాపకంలో జీవనాన్ని కొనసాగిస్తారు ఉదాహరణకి విశ్వకర్మల ను ఆశ్రయించి రుంజవారు

తమ వైద్యమైన రుంజ ఆధారంగా జీవనాన్ని కొనసాగిస్తారు అదేవిధంగా పంబవారు.ఇదే కాకుండా వాద్యాల వారీగా చూస్తే చర్మ, వాయు, ఘన, తంత్రీ వాద్యాలు అనే కేటగిరీగా విభజించవచ్చు.ఉదాహరణకు కడ్డీ వాద్యం ఒక ఘన వాద్యం. తిత్తి ఒక వాయువాద్యం. దాదాపుగా డప్పు వర్గానికి చెందినవన్నీ చర్మ వాద్యాలు. ఇక బుర్రవీణ, జానపద, ఆదివాసి కిన్నెరలు, కిక్రి ,ఇవన్నీ తంత్రి వాయిద్యాలు.

- **రాఘవేంద్ర,:** మీరు సేకరించిన ఈ సంగీత వాయిద్యాలన్నీ ఇప్పుడు వాడుకలో ఉన్నాయా సర్ ?
- **ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు?**కొన్ని వాద్యాలు మిగిలాయి,వాద్యకారులు లేరు. ఉదాహరణకు 12 మెట్ల బృహత్ కిన్నెర వాయించే ఆత్రం లింగోజి, కిక్రి వాదకుడు తుకారాం నేడు లేరు. దాసరి కొండప్ప 75 ఏండ్ల ఆఖరి బుర్రవీణ కళాకారుడు. వాదకులుండి వాయిద్యాలు లేని పరిస్థితి. కారణం, సరియైన సొరకాయ బుర్రలు, మొగిలి చెట్టు కర్ర, ప్రత్యేకమైన తేనెతుట్టె మైనం ఇచ్చేందుకు అడవి తల్లి మిగిలి లేదు.
- **హరికృష్ణ :** వీటిని వాయించే వాయిద్య కారులు తమ తదనంతర తరానికి ఈ వాయిద్యాన్ని నేర్పుతున్నారా సర్ ?
- **ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు:** కళాకారులు తమ కులంలోని వారికి తమ కుటుంబ సభ్యులకు లోగడ నేర్పించేవారు. కానీ ఇప్పుడు ఆ సంప్రదాయం నడవడం లేదు. ఎందుకంటే ఈ వృత్తి అన్నం పెట్టడం లేదు.సంగీతం జానపదులకు, గిరిజనులకు వారసత్వ సంపద. వారి వారి క్రతువుల్లో భాగంగా వాయిద్యాల్ని వాయిస్తూ, గొంతెత్తి రాగాలాపన చేస్తూ హాయిగా జీవనం కొనసాగించే వారి జీవితాలు, ఆధునికత పేరిట అడవుల నాశనం వల్ల అతలాకుతులమైనాయి.

ఉదర పోషణకై ఇప్పటి తరాలు ఏదో ఒక కూలి పని కోసం వలసలు పోవడం వల్ల దాదాపుగా తమ తదనంతర తరానికి వాద్యాలని నేర్పలేకపోతున్నారు.

- **జయ కృష్ణ,:** వీరి జీవనోపాధి సంగీతమేనా సర్ ?
- **ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు;** ఏదో కొంత పోడు వ్యవసాయం, వాద్యాలనే నమ్ముకున్న జీవనం.
- **సావిత్రి:** జానపద కిన్నెరకి, ఆదివాసి బృహత్ కిన్నెరకు తేడా ఏమిటి సర్ ?
- **ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు:**జానపద కిన్నెర, ఏడు మెట్ల కిన్నెర. మహబూబ్నగర్, నల్లగొండ జిల్లాలో ఏడుమెట్ల కిన్నెర వాద్యాన్ని మాదిగలపై ఆధారపడి జీవించే డక్కల కులం వారు మాత్రమే వాయిస్తారు. ఇది లఘు కిన్నెర. చెంచు,గొండి ఆదివాసులు 12 మెట్ల కిన్నెర వాయిస్తారు. దీనిని బృహత్ కిన్నెర అని అంటాము.
- **రాఘవేంద్ర,:** బుర్రవీణ గురించి చెప్పండి సార్?
- **ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు:**విల్లాడివాద్యం, భూమి వీణ వంటివి ఇంకా గిరిజనులలో బతికి ఉన్న మూల సంగీత వాద్య అవశేషాలు. రెండో దశలో అవే రాను రాను అనేక తంత్రివాద్యాలుగా అభివృద్ధి చెందినాయి. తున్ తున్, ఏకతార అనేక రకాలైన తంబురాలు వచ్చాయి. ఈ తంత్రివాద్యాలలో సొరకాయ బుర్రలు, తంతులు, మెట్లు అనేక రకాలుగా అభివృద్ధి చెందినాయి. అలాంటి వాటిలో బుర్రవీణ ఒకటి. దీనికి సంబంధించిన పూర్తి విషయాలు మూల ధ్వని పుస్తకంలో ఉన్నాయి చూడండి.
- **అనూష :** క్యాలికోమ్ ఎటువంటి వాయిద్యం?

- **ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు:** ఖాళీ ఊదేవాద్యం .(బ్లోయింగ్ ఇన్స్ట్రుమెంట్). ఇది గోండుల సంగీత వాయిద్యం. దీనిని తూటు కొమ్ము అని గోండేతరులు అంటారు. రాగి లేదా ఇత్తడి రేకులతో గ్రహణకాలంలో దీనిని తయారు చేస్తారు. ఆలుమగలు ఇద్దరు కలిసి ఎవరి దృష్టి పడకుండా చాలా నిష్టతో తయారుచేస్తారు. దీనిని మూడుముపురాల నంది అని కూడా పిలుస్తారు. ఏదైనా పని చేసే ముందు శుభ సూచకంగా ఊదుతారు. ఇదొక వాయువాద్యం. థింస వంటి నృత్యాలలో మధ్యమధ్య దీనిని ఉత్సాహం కోసం, ఊపు కోసం, వాయిస్తారు.
- **హరికృష్ణ** :క్యాలికోమ్ వాదకులు ఎక్కువగా ఏ తెగకు సంబంధించిన వారు సర్?
- **ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు:** కాలికోం తోటీ తెగవారు వాయిస్తారు.
- **సావిత్రి** :ఈ సంగీత వాయిద్యాలు ఒక్కో తెగకు సంబంధించి ప్రత్యేకించినవి ఉంటాయా సర్?
- **ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు:** అవును సావిత్రి! బంజారాలకు సంబంధించి రబాబ్, సారంగి, నగార,కోయలకు సంబంధించి జోలీల డోలు, డోలు కొయ్య, తూతుకొమ్ము, అందెలు,ఆక్కుమ్, అలాగే గుత్తి కోయలకు సంబంధించి గుజ్జుడి మొగ్గలు, గుల్లకట్ట లాంటి ప్రత్యేక వాయిద్యాలు ఉన్నాయి.
- **జయ కృష్ణ :** వీటి సేకరణ చాలా ఖర్చుతో కూడుకున్నది కదా, దీనికి ఆర్థిక వనరులు ఎట్లా సర్ ?
- **ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు:** పెన్షన్ డబ్బులే ఆర్థిక వనరులు .నిజమే వాయిద్యాన్ని సేకరించడానికి చాలా పరిశోధన, పరిక్రమణ అవసరమైతది. ఆర్థిక వనరులు అంటే దాదాపుగా నా 50 ఏళ్ల జీతం వీటి సేకరణలో ఖర్చయినా, ఒక్క క్షణం కూడా వెనక్కి తగ్గాలన్న ఆలోచన కూడా

రాలే. ఈ పనిలో ఎన్నో గూడాలు, అడవులు తిరిగాము.ఒక్కో పర్యటనకి వేలాది రూపాయలు ఖర్చయింది. ఏదో ఒక పురాశక్తి వెన్నంటి నడిపిస్తున్న అనుభూతి.

- **రాఘువేంద్ర,:** ఇంత పెద్ద మొత్తంలో సేకరించిన ఈ వాయిద్యాలను ఏం చేస్తారు సర్?
- **ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు:** ఏం చేస్తే బాగుంటుందంటారు రాఘువేంద్ర?

లుప్తమైపోతున్న మూలవాసుల జీవన విధాన అవశేషాలివి. వీటితో ఒక మ్యూజియం ఏర్పాటు చేయాలన్నదే నా చిరకాల వాంఛ. ఈ ఆలోచన వస్తువులను సేకరించడం మొదలుపెట్టినప్పుడు లేదు. కానీ క్రమంగా ఈ సేకరణ నన్ను మించిపోయి ఒక విరాట్ రూపం దాల్చింది.ఇప్పుడు ఆ వస్తు సంచయమే తన నిర్వహణకు పూనుకున్నది. .వాటిని కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత ప్రజలదే,ప్రజా ప్రభుత్వాలదే .

ఇంత సమయం మాకోసం యిచ్చినారు చాలా చాలా కృతజ్ఞతలు సర్.

*****@***********@************@**********@*********@*****

N. SUBHASHINI
Head of the Dept., Dept. of Telugu
Dr. B.R.R. Govt. Degree College
(Palamuru University)
JADCHERLA, Mahabubnagar.

PRINCIPAL
Dr.B.R.R. Govt. Degree College
Jadcherla

Field Study

Visit to Warehouse of Folk and Tribal Instruments – Potti Sriramulu Telugu University, Nampally, Hyderabad as a part of Jignasa Student Study Project

Dept of Telugu

13.02.2023

Dr BRR Government Degree College, Jadcherla, Mahbubnagar

క్షేత్ర అధ్యయనాలు - జానపద,గిరిజన వాద్యాల గిడ్డంగి సందర్శన -పొట్టిశ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, నాంపల్లి, హైదరాబాద్

N. SUBHASHINI
Head of the Dept, Dept of Telugu
Dr. B.R.R. Govt. Degree College
(Palamuru University)
JADCHERLA, Mahabubnagar.

PRINCIPAL
Dr.B.R.R. Govt. Degree Coll
Jadcherla

క్షేత్ర అధ్యయనంలో భాగంగా ప్రొఫెసర్ జయధీర్ తిరుమల్ రావు గారి వాయిద్య,సాంస్కృతిక వస్తు సేకరణను అధ్యయనం చేస్తున్న జిజ్ఞాస బృందం. జానపద, గిరిజనులకు సంబంధించిన వస్తు సంచయాన్ని జిజ్ఞాస బృందానికి వివారిస్తున్న ప్రాజెక్ట్ పర్యవేక్షకురాలు ఎన్. సుభాషిణి.

మూలధ్వనులను ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్న సంబరంలో జిజ్ఞాస బృందం

క్షేత్ర అధ్యయనంలో భాగంగా ప్రొఫెసర్ జయధీర్ తిరుమల్ రావు గారి వాయిద్య,సాంస్కృతిక వస్తు సేకరణను అధ్యయనం చేస్తున్న జిజ్ఞాస బృందం- పై చిత్రంలో హరికృష్ణ, రాఘువేంద్ర,సావిత్రి

ఆచార్య జయధీర్ తిరుమల రావు ఒక వ్యక్తి సైన్యం గా అర్థ శతాబ్దం పాటు శ్రమించి, సేకరించినటువంటి జానపద ఆదివాసి సంగీత వాయిద్యాలు, వారి సంస్కృతిక చిహ్నాలు, వారి దైనందిన వస్తువులు ,వారి వృత్తి సంబంధిత వస్తువులు అనేకం కొన్ని వేల కొలది వస్తువులను కళ్ళతో చూసే అదృష్టం మాకు దక్కింది..ఇక అక్కడ ఆయన సేకరించినటువంటి వస్తువుల వస్తు సంగ్రహాలయం ఒక భాగం మాత్రమే.

ఆ రోజు మేము విశ్వవిద్యాలయంలో సందర్శించడానికి వీలు కలిగింది. లోపలికి వెళ్లి చూసినాము. ఒక్కొక్క వస్తువు చూడటానికి రెండు కళ్ళు చాలలేదు. జిట్కీ,మిట్కీ విగ్రహాలు కోయ గోండి తెగల యొక్క ఆదిమ మనుషులు, వాళ్ల తెగ యొక్క మూలపురుషులు, స్త్రీలు అని తెలిసి ఆశ్చర్యం వేసింది. ఎందుకంటే మనం నగరాల్లో ఉన్నాము, మన మూల పురుషులు కాదు కదా! మన తాతల వాళ్ల తండ్రి పేరు కూడా తెలియని స్థితిలో మనం ఉన్నాము. కానీ వాళ్ళు తమ ఆదిమ పురుషులుగా, ఆదిమ స్త్రీలుగా గుర్తించి గౌరవించుకున్నారు. అంటే అవి మానవీయ విలువలు. నిజానికి వాటిని మనం తిరిగి తెచ్చుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. అక్కడ మేము బుర్రవీణ, క్యాలికొం, నపీరా , ఆదివాసి బృహత్ కిన్నెర, వాయిద్యాలు మా

కళ్లతో చూడగలిగాము. చేతితో తాకగలిగాం. మా ఆనందాన్ని వర్ణించడానికి కూడా మాటల్లేవు. మరి వాటన్నిటి యొక్క తయారీ వాద్య విశేషాలు జైదీర్ తిరుమల రావు సార్ తో ముఖాముఖిలో పాల్గొనడం

N. SUBHASHINI
Head of the Dept., Dept. of Telugu
Dr. B.R.R. Govt. Degree College
(Palamuru University)
JADCHERLA, Mahabubnagar.

జరిగింది. .ఆయన ఓపికగా చీకటి అయినా సరే మా ఆసక్తిని మన్నించి మాతో ఎంతో సేపు వాటి గురించి చర్చించినారు.మేం గమనించింది ఏమిటంటే ఈ తరం యువత ఈ వాయిద్యాల గురించి ఇంత ఆసక్తిగా అడిగి తెలుసుకోవడంతో ఆయనలో చిన్నపిల్లాడి సంబురాన్ని మేము గమనించాం. అంటే ఆ వస్తువుల సేకరణలో ఆయన పడ్డ శ్రమ అన్నిటినీ కూడా మేము తెలుసుకొనే ప్రయత్నం చేశాం. సమయం తక్కువగా ఉన్నప్పటికీ మా జిజ్ఞాస బృందమంతా ఆయనతో ఇంట్రాక్ట్ కావడం మాకు చాలా సంతోషాన్నిచ్చింది.

జానపద, గిరిజనులకు సంబంధించిన వస్తు సంచయాన్ని జిజ్ఞాస బృందానికి వివారిస్తున్న ప్రాజెక్ట్ పర్యవేక్షకురాలు ఎన్. సుభాషిణి.

N. SUBHASHINI
Head of the Dept., Dept. of Telugu
Dr. B.R.R. Govt. Degree College
(Palamuru University)
JADCHERLA, Mahabubnagar.

PRINCIPAL
Dr.B.R.R. Govt. Degree College
Jadcherla

State level Jignasa Prize Distribution ceremony

Dept of Telugu

16.05.2023

Dr BRR Government Degree College, Jadcherla, Mahabubnagar

With the abundant support of Dr. Appiya Chinnamma, Principal and Staff, Dept of Telugu grabbed III-prize for MULADHWANI Jignasa Student Study Project. On that occasion HOD & Project Supervisor N. Subhashini Along with Jignasa team went to Potti Sriramulu Telugu University to receive prize on the hands of Navin Mittal sir, Honorable Commissioner of Higher Education, Prof. Limbadri chaiman, Higher Education Council, Dr. G. Yadagiri JD, Dr. Rajendra Singh, JD, Dr. Soundarya Joseph RUSA Special Officer and DT. Chary

Academic Officer.

HOD & Project Supervisor N. Subhashini Along with Jignasa team went to Potti Sriramulu Telugu University to receive prize on the hands of Navin Mittal sir, Honorable Commissioner of Higher Education, Prof. Limbadri, chairman, Higher Education Council, Dr. G. Yadagiri

N. SUBHASHINI
Head of the Dept, Dept of Te...
Dr. B.R.R. Govt. Degree College
(Palamuru University)
JADCHERLA, Mahabubnagar

PRINCIPAL
Dr.B.R.R. Govt. Degree College
Jadcherla

JD, Dr. Rajendra Singh, JD, Dr. Soundarya Joseph RUSA Special Officer and DT. Chary Academic Officer

Dr. G. Yadagiri JD, Dr. Rajendra Singh, JD, Dr. Soundarya Joseph RUSA Special Officer and DT. Chary Academic Officer on the dais.

N. Subhashini sharing field experiences of Jignasa Student Study Project.

N. SUBHASHIN
Head of the Dept., Dept. of
Dr. B.R.R. Govt. Degree C
(Palamuru University)
JADCHERLA, Mahabubnagar.

Jignasa Team With Supervisor At Telugu Thalli Statue, Potti Sriramulu Telugu University, Nampally, Hyderabad.

Team in Chill mood

N. SUBHASHINI
Head of the Dept., Dept. of Telugu
Dr. B.R.R. Govt. Degree College
(Palamuru University)
JADCHERLA, Mahabubnagar.

Dr.B.R.R. Govt. Degree College